

NÚMERO

133

Butlletí

OCTUBRE

2003

Estel Negre

ÒRGAN D'EXPRESSIÓ I COMBAT DE L'ATENEU LLIBERTARI ESTEL NEGRE

BOLÍVIA CREMA...

BOLÍVIA:

El 13 d'octubre arran d'una acció d'ocupació de les oficines buides del Defensor del Poble, va ser detinguda María Galindo, escriptora i membre del grup creatiu anarcofeminista bolivià Mujeres Creando. Publiquem un article seu sobre la situació que passa el seu país i una anàlisi de la situació boliviana signada per Lidia Gisbert Quispe, Fortunata Escobar i Julieta Paredes, membres de Mujeres Creando.

Com si encara tinguessin fred els cadàvers són embolicats amb mantes roges, taronges, blaus, verdes, grogues, amb tons intensos, llampants, que contrasten amb l'aridesa del paisatge. Mantes que revelen l'amor que envolta aquestes víctimes, perquè les mantes són l'únic escut i tresor del poble en aquestes terres de fred. Les veïnes insisteixen a fer asseure al voltant de les persones mortes els seus orfes per fer patent l'aflicció, sorprenentment aquests infants no ploren, amb cares de terror miren de cara en silenci.

Per a la cosmovisió aimara qui mor assassinat no pot descansar, l'ànima en resta allà mateix penant, això exalta el plor agut de les dones, mentre els homes aprenen també a plorar. No volem ni mencionar el nombre de morts, perquè per a nosaltres és fonamental que cap mort es converteixi en un nombre i que les raons fonamentals d'aquesta lluita no perdin la perspectiva de les històries pròpies i úniques de cada una d'aquestes vides avui

sacrificades; no volem aquesta lluita dissolta en la importància de la mort, sinó en el respecte a la vida.

Tota la ciutat d'El Alto és una vetlla fúnebre que només als carrers pot tenir cabuda, perquè no hi ha cambra, ni església, ni indret on hi càpiga tot el dol i el dolor, per això el cel mateix n'ha canviat el color blau per un de roig sagnant per tots els que van morir dessagnats sense poder ser traslladats als escassíssims hospitals de la ciutat més pobre de Llatinoamèrica.

El valor de la informació

Això és el que ha deixat de passada l'ocupació militar del govern de Sánchez de Lozada. No us faig aquesta descripció del dolor pel gust a la metàfora, sinó perquè al nord des de fa temps s'han adornit les consciències sobre el dolor humà, i més encara sobre el dolor humà al sud del món; per això insisteixo a repetir-les el color de la sang perquè facin un esforç per veure'l amb els ulls del cor que són els únics que poden obrir la ment i la solidaritat.

ÉS ROIG

EL COLOR DE LA SANG

Escric aquest article robant-li temps a les meves, a les nostres, petites activitats de resistència no violenta en aquestes terres. Ho faig perquè amigues en diuen que necessiten informació. Prou informació han amuntegat ONG, universitats i tota mena d'organismes internacionals sobre el sud del món; i tota aquesta informació de ben poc ha servit, se l'apila en el mateix sac de consumisme on van a parar totes les banalitats possibles. La mort els mobilitza

uns quants dies sense saber ni tan sols el lloc que ocupen en el mapa d'aquest món, molt menys el lloc que ocupem en la història de la humanitat, lloc que ens ha estat expropiat per totes les

formes de colonialisme i neocolonialisme. Alguns que llegeixen això podran dir que es tracta d'un reprotxe en un moment en què necessitem com a poble solidari; no és un reprotxe, germanes, és constatació directa que la comunicació de centenars de xerrades a tota mena d'espais no va enlloc i que no passa de ser una anècdota.

No és cap anècdota això que vivim avui a Bolívia, no és cap anècdota no perquè

aparegui en la primera pàgina dels seus periòdics, sinó perquè resta enregistrada en les memòries d'infants, de dones i d'homes habitants d'aquesta terra, memòria que és l'única cosa que tenim.

Parlem, sense dubte, d'una rebel·lió popular generalitzada a escala nacional i des dels més diversos sectors. Tothom s'ha rebel·lat, repudiem i condemnem el Govern, defensem el gas, i si bé els dos consensos més clars són la renúncia de Sánchez de

Lozada i la derogació de la Llei

d'hidrocarburs que legitima l'expropiació del gas per a benefici de les transnacionals, si bé aquests consensos són sòlids i són arreu, el dia després d'aquesta guerra

d'un sol bàndol —guerra de l'Estat, l'oligarquia racista i la seva aliança amb les transnacionals contra un poble indefens—, el dia després n'és molt incert. No n'hi ha consensos sobre el dia després. La complexitat de la composició dels sectors mobilitzats sense un liderat únic és un dels factors que més preocupa perquè això dona lloc que diferents avantguardes i avantguardismes assagin tota casta de

BOLÍVIA: ÉS ROIG EL COLOR DE LA SANG

demagògies i intentin acumular el nombre de morts com a capital de lluita per a legitimar-ne la cassussa de poder. Parlem d'Evo Morales, dirigent del Movimiento al Socialismo (MAS); de Felipe Quispe, dirigent del Movimiento Indigenista Pachakuti; de Jaime Solares, executiu de la Central Obrera Boliviana; de l'excomandant de policia Vargas; tots ells i molts d'altres més, els quals en les seves declaracions responen al racisme de l'oligarquia amb l'exaltació del racisme indigenista i la resposta violenta, sense saber llegir que ha estat la gent senzilla del poble la que ha posat el cos en les mobilitzacions populars, mobilitzacions pacífiques, de resistència civil generalitzada, mobilitzacions gairebé espontànies on el control social directe ho exerceix el petit grup veïnal. Aquests «líders», doncs, contribueixen en aquesta hora tràgica a la destrucció del teixit social que ens uneix, teixit social on les relacions d'aliança, de solidaritat i d'unitat són fonamentals, però invisibles per a ells.

La sang de les persones mortes no es pot negociar

Les dones són presents en massa a tots els indrets que una és pugui imaginar, menys als micròfons, no hi ha cap dona amb el dret d'aixecar-ne la veu des de la resistència popular i no és casual això, sinó que és part de l'estructura vertical i profundament masculista dels partits i moviments sindicals més amunt assenyalats. Nosaltres, petit nus humà capaç de comunicar-se amb centenars de germanes al país que es troben disperses en tots els sectors mobilitzats, plantegem en aquesta hora unes quantes coses: 1) organitzem una vaga de fam de dones des d'una composició diversa que remarqui l'aliança insòlita i subversiva amb la que sempre hem actuat, aliança que cap patriarca no suporta, aliança d'índies, putes i lesbianes contra les formes de racisme i d'autoritarisme; 2) exigim des d'aquesta vaga de fam la renúncia de Sánchez de Lozada, i ho fem

malgrat el suport de l'ambaixada nord-americana i d'organismes internacionals, sabem que en posem en joc les vides, perquè al nostre parer cap dels jocs de poder que pretenen resoldre aquesta crisi no pot cloure la negociació de la sang que per a nosaltres no és negociable; 3) ens sumen, avui com sempre, a la demanda de la recuperació de la sobirania sobre el gas a través de la derogació de la Llei d'hidrocarburs i a la convocatòria d'un referèndum per a les posteriors decisions sobre el tema del gas; 4) el judici de Sánchez Berzain principal capítol de la matança del nostre poble; i 5) convoquem als soldats a negar-se a disparar contra el seu poble.

Necessitem que tota casta d'organismes de Drets Humans enviïn comissions al país perquè constatin la carnisseria del nostre país, carnisseria que a més a més respon a una forma de «neteja ètnica», feixisme repudiat per tots els convenis internacionals.

Necessitem aquestes comissions a fi i efecte que s'obrin totes les vies internacionals perquè cap govern pugui fer costat al genocidi del poble aimara.

La renúncia immediata de l'actual «defensor del poble» Iván Zegada, còmplice de Sánchez de Lozada i fer viable la reelecció de la senyora Ana María Campero són l'única possibilitat de frenar la impunitat i la violació dels Drets Humans al país.

Maria Galindo,

Esriptora i anarcofeminista boliviana, integrant de Mujeres Creando

ANÀLISI ANARCOFEMINISTA DE LA SITUACIÓ BOLIVIANA

Mujeres Creando va ser constituït com a un moviment feminista de lluita al costat del nostre poble, no com a un grup d'artistes d'accions individualistes i de protagonisme personal, que sens dubte també té el seu valor, però Mujeres Creando és un espai de construcció de la comunitat, dins de la cosmovisió dels nostres pobles originaris.

Mujeres Creando com a moviment, des de l'inici de l'aturada cívica de la ciutat d'El Alto, el dimecres 8 d'octubre, va decidir d'unir-se a les lluites i mobilitzacions als carrers, sense protagonismes personals ni de grup, unides braç a braç amb la gent i des d'aqueix dia encara hi som, unides al poble,

que sempre ha plantejat accions pacífiques en l'ocupació dels carrers. La provocació ha vingut dels organismes repressius, l'únic soldat difunt es diu que va ser mort pels militars perquè es va negar a disparar; el silenci dels militars al respecte va confirmant aquesta hipòtesi.

Hem construït a més un espai d'anàlisi entre dones que participen en les mobilitzacions dels barris. El dimecres 15 la classe mitjana de La Paz, aquella que va ser el sosteniment ideològic i social de l'actual president, va iniciar una vaga de fam. Des dels sectors populars, des de les barricades, juntes veïnals i grups de barri es

va veure per una banda amb simpatia, però per altra banda amb recel, doncs immediatament van copar els mitjans de comunicació degut als seus lligams amb el poder, mentre que el poble, que és la base d'aquesta

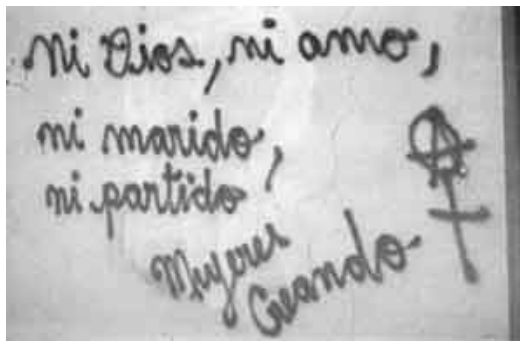
mobilització per la recuperació dels recursos naturals, li va costar més d'un mes de mobilitzacions, 68 morts i més de tres-cents ferits, perquè les demandes fossin ateses pels mitjans de comunicació nacionals i internacionals.

Els aliments fan falta en aquest moment, per això sol·licitem el suport humanitari que s'hauria de concretar en aliments, medecines i flassades, per als companys i companyes d'El

Alto, però també per als camperols, obrers, miners i representants dels pobles originaris que, des de diferents punts del país, acudeixen a La Paz per ocupar els carrers.

La forma de fer-ho és recol·lectar queviures i mobilitzar-los mitjançant la Creu Roja Internacional, però cal pressionar-la perquè se n'ocupi.

Una abraçada, des de la seguretat que el nostre poble en recuperarà els recursos naturals per al nostre plaer i el de nostres fills i filles.

*Lidia Gisbert Quispe,
Fortunata Escobar
i Julieta Paredes*

LA MARE DE DÉU I L'AVE

Les telenotícies ho han consagrat. Un ciutadà de Saragossa que va arribar muntat amb l'AVE a l'estació d'Atocha de la capital del Regne explicava que havia fet el viatge sense altre afany que el de viure un moment històric. A la història s'arriba així, a tota velocitat. Les gents de Terol, per molt que vulguin afirmar-ne l'existència, no arribaran a la història si no és per via, i mai millor dit, d'un esdeveniment de magnitud semblant. Ara ja sabem que Guadalajara existeix, perquè hi fa parada l'AVE, i el mateix podríem dir de Calataiud, que des de l'època romana, quan era Bilibilis, i salvant el conat folklòric de la tonada de la Dolores, venia existint massa temps. Però a la que l'AVE ha consagrat definitivament és Saragossa, i de passada al seu inquiet i inquietant alcalde, el senyor Belloch, que acaba d'amenaçar assegurant que la seva ciutat ben aviat serà la tercera urbs d'Espanya, ja que té previst seduir, si AVE vol, les multinacionals de la informàtica perquè s'arrelin a la noble vila aragonesa.

La idea d'aquesta Saragossa ultramoderna, a més a més d'esgarrifosa, és bàsicament pagana. Què farem amb la Mare de Déu del Pilar? Doncs bé, si l'Església va sobreviure a Darwin, bé pot la Pilarica sobreviure a l'AVE. D'entrada la tecnologia cibernètica ha adoptat certa terminologia cristiana, i té també portals, com el de Betlem, però amb arroves i windows, prova de la seva intenció d'evangelitzar des del sincretisme.

En una recent entrevista publicada en *El País* el dia de la festivitat de la Mare de Déu saragossana, patrona de la *Hispanidad*, Belloch manifesta: «*Yo soy creyente. Lo que no soy es católico. Y soy absolutamente partidario, aunque la frase parezca muy frívola, de lo que significa la Virgen del Pilar en Aragón. Es un elemento de identidad absoluto; el Pilar y el Ebro son las dos cosas sagradas.*» Es pot ser no catòlic, però no es pot ser aragonès i no pilarico. És evident que Aragó va existir quan la Mare de Déu va dir que no volia ser francesa, sinó «*capitana de la tropa aragonesa*». Els aragonesos es converteixen en tropa. Aqueixa és la gràcia

de la identitat: ser tropa, cadascú de la seva tropa, defensant la seva Tropolàndia. És clar que els capitans i els alcaldes necessiten per ser els qui són que els altres siguin el que són, no sigui cosa que...

A la pregunta de si «*usted cree que la Virgen se apareció a Santiago y en carne mortal*», Belloch respon com un bon emperador romà: «*Lo esencial es que la gente esté convencida de que es así.*» S'aclareix així el que creu el senyor Belloch, ell pensa que han de creure en la Mare de Déu aquells a qui ell governa. I afegeix: «*Fui yo quien concedí la medalla de oro de la Guardia Civil a la Virgen del Pilar.*» De manera que és Verge i Benemèrita, a més de capitana i no francesa.

Quin plaer per als governants de les diverses tropalàndies assistir des dels balcons institucionals a la conversió del poble en tropa! «Som una nació!», criden a l'est de l'Ebre les masses autoinstituides en tropa. «Un destí en l'universal», va escriure Stalin en el seu estudi sobre el nacionalisme que tant i tan bé va ser llegit per Fernández de la Mora, «l'ideòleg del franquisme». «*¡Viva Honduras!*», corejaven les tropes salvadorenyes esperonades per l'error del ministre Trillo. Si és que totes les tropes se semblen! «*AVE, Zaragoza*», podria cridar el procònsol Belloch.

Tot va començar, com és sabut, amb l'arribada de l'AVE a Palestina. Un vagó d'aquell comboi es va abocar lascivament al llit d'una bella adolescent, i es va armar la de l'AVE és Crist. No només es va entrar en la Història, sinó que des d'aleshores es va fundar la cronologia, dividint-se els temps en abans i després de l'AVE. Però Maria és alguna cosa més que l'estació d'Atocha, i la devoció per la Mare de Déu va acabar essent el prototipus de l'amor a la mare, que com tots els infants saben, segueix essent verge per més que papà s'empenyi a evitar-ho.

Freud va descobrir en els arcs de l'inconscient la tragèdia de Sòfocles. En ocasions un Èdip mal resolt pot desembocar en una fòbia crònica. Les fòbies més normals, si se'm permet l'expressió, trien

algun animal com a objecte substituïdor de l'amor-odi al pare. La manera de no matar al progenitor, en aquests casos, és tenir fòbia a qualche animaló. Jo reconec que tinc algunes fòbies, però com Èdip mal resolt he elegit la coloma, i des que Picasso li va agafar la dèria de convertir-la avorridorament en emblema tòpic de la pau i Alberti de cantar-la, la meva fòbia ha anat *in crescendo*. Si el sofert lector d'aquestes línies, després d'una conscienciosa autoanàlisi no troba cap fòbia a animal conegut, li proposem que admeti com a tal la mania-odi als Rodríguez de la Fuente, que és impossible que no la tingui, i que té l'avantatge de despertar la comprensió de tothom que sigui assenyat. Probablement la jove Maria li va agafar certa mania a l'AVE, no em tinc cap dubte que el bon fuster Josep l'odiava i ben segur que Jesús en va resoldre l'Èdip projectant la seva fòbia a la mateixa criatura que en repudiaven els pares.

Portat pel meu Èdip particular, ja fa més de vint anys, vaig anar a visitar la Basílica de la Mare de Déu de Guadalupe al barri de La Villa, a Mèxic DF. Vaig quedar escandalitzat en comprovar l'ofensa pagana que la modernitat li hi havia infligit.

En efecte, situada en un turonet, a la Basílica acudeixen milers de pelegrins de tot el país. Uns hi arriben caminant descalços, altres d'arrossegant-se sobre el ventre, n'hi ha que marxen sobre els seus genolls encetats, deixant tots reguerons de dolor i sang. Idò bé, en entrar al temple han d'apujar-se en una mena de cinta transportadora. Així, de tal manera passen sense possibilitat d'aturar-se davant de la imatge guadalupana.

Com és lògic, vaig sortir-ne indignat davant semblant vexació imposada als pelegrins i davant d'aquesta burla a tota possible mística. Allò semblava la planta jove del Corte Inglés!

Per constatar que tot va a pitjor tenim els mitjans de comunicació. En un n'he llegit que el Govern mexicà està construint un parc tecnològic al costat de la Basílica, amb intenció de substituir-la, on s'hi exposaran,

al costat de la imatge de la Mare de Déu, uns plafons audiovisuals i digitalitzats (!) on s'hi explicaran i glossaran els miracles guadalupans. El mateix periodista que donava la informació no podia contenir la ira, i es referia a aquest projecte com una nova Disneylàndia. Jo ho veuen, a La Villa ha arribat l'AVE.

A Mèxic el fervor per la Mare de Déu és també de caire militar. Totes les tropes que s'han format d'ençà que Espanya els va crear la nació han fet servir de capitana a la guadalupana. Les tropes d'Emiliano Zapata la hi portaven d'estendard contra els exèrcits de Carranza, que també la hi usaven. I els neozapatistes d'avui segueixen apel·lant-hi, en aquest cas com a subcapitana, és clar. Com podem veure, la *Virgen Lupita* és el que Belloch diria un element d'identitat absoluta. Impossible ser mexicà i no creient en la Mare de Déu de Guadalupe. Així són les nacions! Per existir han de tenir identitats, fets diferencials, que relliguin el poble autoinvestit com a nacionalitat. No hi ha nació sense relligar-se, sense religió. La fórmula és senzilla i coneguda: nació + verge-capitana = identitat absoluta (no francesa) = tropa, la qual cosa suposa un Belloch al front.

Postdata: Al començament d'octubre, una nina palestina, Lina Aïsa, de tres anys d'edat, va morir de por una nit en la que els exèrcits israelians assolaren, com sol ser costum, el campament de refugiats on vivia. La mare va explicar el que va passar: «Lina no deixava de plorar i repetir amb veu cada cop més dèbil: "Mamà, tinc por." Vaig tractar de protegir-la i donar-li aigua. De sobte va patir un atac de febre. Molta febre...» Aquesta mare amb sa filla morta de port als braços és la imatge actualitzada d'aquella *pietà* del Renaixement. El color no és un element d'identitat absolut, sinó un sentiment universal el reconeixement del qual se situa per damunt de fets diferencials, de tropes i de tropells. Que així sia.

Ignasi de Llorens

MEMÒRIA HISTÒRICA I IMPUNITAT

El passat dia 1 de setembre va morir Ramón Serrano Suñer. La major part dels diaris de difusió estatal s'han fet ressò àmpliament de la notícia, ressaltant el paper clau que va portar a cap durant els primers anys del règim franquista, règim sorgit del cop militar del 18 de juliol de 1936 contra la República.

Aquest article descriu els fets mitjançant els quals se'n pot establir, de forma nítida, la responsabilitat directa de Serrano Suñer, i de la resta de membres de la cúpula del règim franquista, en els «Criminals contra la Humanitat» (tal i com caracteritzaria el Sotscomitè del Consell de Seguretat de Nacions Unides el 1946) perpetrats contra els milers de republicans espanyols refugiats a França que van morir als camps de concentració del III Reich.

El maig de 1940 l'exèrcit alemany va envair França i va fer presoners a milers de republicans espanyols allà refugiats. La major part en formaven part de les Companyies de Treballadors Estrangers de l'Exèrcit francès, que construïen obres militars per a la defensa de França.

La transformació de l'estatus jurídic d'aquests refugiats espanyols republicans, passant de ser presoners de guerra de l'Exèrcit alemany a presoners polítics de la Gestapo, amb el consegüent trasllat des dels camps de detenció al front (*frontstalag*, en alemany als camps de concentració nazis, es va fer amb l'acord entre les autoritats alemanyes i les autoritats espanyoles franquistes.

Aquest acord va arribar a considerar com a «apàtrides» els republicans espanyols, havent de portar per aquest motiu als seus uniformes de presoners un triangle blau invertit cosit. Malgrat ser presoners de guerra, no se'ls va aplicar l'estatut corresponent, segons la Convenció de Ginebra, sinó que van ser considerats «combatents rojos espanyols» (*rotspanienkämpfer*, en alemany) i se'ls va tractar en qualitat de presoners polítics als que s'havia d'aniquilar.

Com a clar exemple d'aquesta col·laboració entre les autoritats franquistes i el règim nazi, després de la captura d'alguns milers de republicans espanyols a la ciutat francesa d'Angulema, l'Ambaixada alemanya a Madrid va preguntar, el 20 d'agost de 1940, al Ministeri d'Afers Exteriors espanyol, si volia fer-se càrrec d'aquests refugiats. Davant l'absència de

resposta per part de la diplomàcia espanyola, l'Ambaixada del III Reich va repetir la pregunta una setmana després, afegint si volien fer-se càrrec també d'altres cent mil republicans espanyols que raïen a camps de concentració instal·lats als territoris francesos ocupats per les tropes alemanyes.

Finalment, els homes empresonats a Angulema, fins i tot nins en alguns casos, junt amb altres detinguts en altres indrets de França, i fins assolir la xifra de dotze mil, acabarien als camps de concentració nazis.

Els dirigents espanyols tenien coneixement del que passava a camps com el de Mauthausen. Per exemple, el Consolat espanyol a Viena va trametre diferents assumptes, com defuncions, cartes, preguntes de familiars, i fins i tot l'alliberament d'algun nin dels camps a instàncies d'alts càrrecs espanyols com el mateix Serrano Suñer —com ara el cas del senyor Nos Fibla, natural d'Alcanar (Tarragona).

MEMÒRIA HISTÒRICA I IMPUNITAT

Col·laboració amb la Gestapo

El triomf militar de les tropes franquistes va suposar el començament d'una enorme repressió que se saldà amb centenars de milers d'execucions i de milers de persones empresonades per haver-se mantingut fidels a la legalitat republicana, però el règim militar en va voler estendre la repressió fins França on vivien exiliats molts antics dirigents republicans amb l'estatut jurídic de refugiats.

El ministre de Governació del general Franco, i cunyat seu, Ramón Serrano Suñer, va sol·licitar a les autoritats d'ocupació el lliurament de més de sis-cents republicans espanyols que havien exercit càrrecs democràtics en la República els noms dels quals figuren en una nota signada per Serrano Suñer, que avui es troba a l'Arxiu Nacional de França.

Com a ministre de Governació franquista i cap de la seva policia, va ser també responsable de la detenció per la Gestapo dels dirigents republicans refugiats a la

França ocupada, com Lluís Companys (exministre de Marina i president de la Generalitat de Catalunya), Joan Peiró (sindicalista i ministre), Julián Zugazagoitia (socialista, membre del Govern basc), Rivas Cheriff (dramaturg, cunyat del president de la República espanyola, Manuel Azaña), etc. Van ser lliurats a la policia franquista que els va torturar abans d'afusellar-los.

Tots els detinguts per la Gestapo eren en la llista que Serrano Suñer va reclamar a l'Estat francès. Davant els entrebancs que trobava per les vies diplomàtiques va aprofitar el seu càrrec en la Falange i les seves relacions amb el partit nazi alemany, especialment amb Himmler, per aconseguir la detenció a França i el trasllat d'aquests refugiats a l'Estat espanyol. No van utilitzar els tractats d'extradició, sinó que es van fer valer de l'estreta col·laboració entre la policia espanyola i la Gestapo, i de forma paral·lela, entre la Falange i el partit nazi per portar a terme la repressió contra els «rojos espanyols» (*rotsparien*, en alemany) de forma clandestina.

MEMÒRIA HISTÒRICA I IMPUNITAT

Responsabilitat directa de Serrano Suñer

Nascut a Cartagena, el 1901, llicenciat en Dret, diputat per Saragossa pel partit Acció Popular el 1933. Casat amb una germana de Carmen Polo, esposa del general Francisco Franco, serà el principal dirigent civil del règim franquista fins la seva destitució com a ministre d'Afers Exteriors d'Espanya el 2 de setembre de 1942, coincidint amb el començament de la batalla d'Stalingrad i l'inici del declivi militar del III Reich i de la Itàlia feixista.

Símbol de l'estreta col·laboració entre els franquistes i els nazis, va ser cessat com a mesura de prevenció del règim davant el curs desfavorable que prenia la guerra per a les potències de l'Eix.

Aquests van ser els anys de la màxima repressió. Es van vulnerar de manera sistemàtica els drets humans i els convenis internacionals. La llarga mà de la repressió de la policia espanyola, a les ordres de Serrano Suñer, s'escampà també per l'estranger, afectant particularment França, com hem assenyalat. Durant aquest període tot l'Estat espanyol es va omplir de fosses comunes, camps de concentració, penals, presons, centres de detenció, on s'hi amuntegaven centenars de milers de persones. A les casernes de la Guàrdia Civil, a les comissaries i als centres de detenció, les execucions, la tortura, els maltractes i les violacions de dones van ser pràctica habitual.

Com a ministre de Governació, Serrano Suñer, va crear els esquemes jurídics de la repressió basada en criteris polítics, com ara la promulgació de les lleis de Repressió de la Maçoneria i el Comunisme (març de 1940) i de Seguretat de l'Estat (març de 1941), que preveia pena de mort per a qualsevol dissidència, etc.

Serrano Suñer va organitzar la Falange, únic partit permès pel règim franquista i d'ideologia clarament nazi, seguint el model del que Himmler havia dotat el Partit Nacionalsocialista Alemany, amb dotze «serveis nacionals», entre els quals estaven el servei d'«Informacions i Investigacions» i el servei de «Relacions Internacionals».

Les relacions especials que mantenia amb el règim nazi es van palesar en els diversos viatges que va fer a l'Alemanya nazi, on va ser rebut en la seva doble condició de ministre i de màxim dirigent de la Falange. Especial importància en va tenir la visita de setembre de 1940 a Berlín on es va reunir amb Hitler i Himmler (cap de les SS) i altres càrrecs del règim nazi. Coincidint amb aquesta visita, el diari *Arriba*, òrgan de la Falange, va publicar un editorial propugnant una policia forta i severa com la del III Reich.

El 28 de maig de 1946, el Govern francès va tramitar al secretari general de les Nacions Unides diverses cartes descrivint-ne les actuacions contra els republicans espanyols refugiats a França.

Durant la visita de Serrano Suñer a Berlín com a ministre de Governació d'Espanya i president de la Junta Directiva de la Falange es va publicar l'ordre de deportació dels republicans a camps de concentració com a «apàtrides».

Entre el 16-10-1940 i el 3-9-1942 va ser ministre d'Afers Exteriors, assumint en la pràctica, de forma simultània, la responsabilitat del Ministeri de Governació fins el mes de maig de 1941. Des d'aquest càrrec va propugnar la intervenció de l'Estat espanyol en el bloc nazifeixista, i va atorgar unes facilitats extraordinàries d'actuació a la Gestapo a l'Estat espanyol.

Serrano Suñer va ser un dels principals impulsors de l'anomenada «División Azul», els membres de la qual juraren fidelitat personal a Hitler, i que va combatre enquadrada en l'Exèrcit alemany en l'ocupació dels territoris de l'antiga Unió Soviètica. En les declaracions que el general Guenther Krappe, agregat militar alemany a Madrid durant la II Guerra Mundial, i el coronel Hans Renner, militar alemany destacat a Tànger, van fer per al Sotscomitè del Consell de Seguretat de les Nacions Unides el 1946, es destaca la participació de Serrano Suñer en la preparació de la «División Azul» on Krappe va participar com agregat militar.

MEMÒRIA HISTÒRICA I IMPUNITAT

Crims contra la Humanitat

El Sotscomitè del Consell de Seguretat de les Nacions Unides de l'any 1946 va arribar a les següents conclusions:

- «En origen, naturalesa, estructura i conducta general, el règim franquista és un règim feixista, seguint les pautes, i establert àmpliament com a resultat de l'ajuda rebuda, de l'Alemanya nazi de Hitler i la Itàlia feixista de Mussolini.»

- «La correspondència intercanviada entre Hitler, Franco i Mussolini, juntament amb altres documents capturats als alemanys, constitueixen una evidència contra Franco de la mateixa casta que les (...) presentades en els Judicis de Nuremberg contra els criminals de guerra (...).»

El memoràndum enviat pel representant francès al citat sotscomitè assenyala el paper destacat jugat per Ramón Serrano Suñer que formava part del grup de dirigents del règim franquista que estava més pròxim al partit nazi alemany i al partit feixista italià.

Els responsables dels crims contra la Humanitat que pertanyien al Partit Nacionalsocialista Alemany, a la policia i a l'exèrcit del III Reich, van ser jutjats i condemnats en els judicis de Nuremberg, llevat dels que es van suïcidar, com Hitler i Himmler. Precisament Francesc Boix, supervivent de Mauthausen, que havia estat internat pel fet de ser *rotspanien*, va ser testimoni de càrrec per la part francesa en els citats judicis. Les seves fotografies dels camps d'extermini i de les visites dels alts càrrecs del III Reich, extretes clandestinament del centre per altres

rotspanien, van ser considerades proves irrefutables de la seva implicació.

Malgrat tot això, els responsables espanyols del règim franquista i de la Falange no ha estat mai ni inculpats ni jutjats.

Acabar amb la impunitat

En el moment en què es produeix un clamor internacional exigint el càstig per als militars responsables de la repressió a Xile i a Argentina, sota les dictadures de Pinochet i de Videla respectivament, sorprèn la impunitat amb la que se segueix tractant el cas dels crims perpetrats pel règim franquista.

No és hora ja de posar fi a tants anys d'impunitat i que els responsables de tan vils actes, provats i documentats com a Crims contra la Humanitat siguin jutjats?

Per altra banda, quan s'hi tornaran, als ciutadans espanyols, els milers i milers d'arxius i documents

públics que Serrano Suñer conservava en el seu poder i que formen part de la nostra història i del nostre patrimoni col·lectiu?

Efectivament, ambdues són exigències democràtiques elementals. Una forma d'honorar la Memòria Històrica d'aquells homes i dones que defensaren la legalitat republicana i també un deure envers les futures generacions, per a garantir la construcció d'una societat democràtica, lliure de lligams amb un passat oprobios.

Signen aquest document un grup de familiars de presos morts als camps d'extermini nazis, historiadors, sindicalistes, advocats i un llarg etcètera

ANTI ©: Si t'interessa piratejar alguna cosa d'aquest butlletí, no te'n tallis! Això sí, no t'oblidis si és possible de citar-ne la font d'informació.

L'Ateneu Llibertari Estel Negre només es responsabilitza dels articles sense firma o dels signats expressament per aquest col·lectiu. Les altres col·laboracions, personals o de grups, signades amb noms reals o ficticis, són responsabilitat exclusiva dels seus autors.

LLEGEIX, AJUDA I DIFON EL BUTLLETÍ ESTEL NEGRE: Això que tens a les mans no és cap objecte de consum. Si ja l'has llegit, no el llancis, passa'l a algun o alguna col·lega. També us hi podeu subscriure per 12 números fent-nos arribar 6 € (o 12 € si voleu fer una subscripció de suport) i nosaltres us enviarem el butlletí a ca vostra.

A S S E M B L E E S

Ateneu Llibertari Estel Negre: dijous a les 20.30 hores a l'Ateneu

CNT-AIT: dimarts a les 20.30 hores a l'Ateneu

=====

U N A F O R M A D E C O L · L A B O R A R
El *Butlletí Estel Negre* és obert a tothom. Desitgem i volem que tots i totes hi col·laboreu amb articles, notícies, comentaris, dibuixos, etc., i també en la seva distribució i difusió. Enrotlleu-vos-hi!

=====

A L T R A F O R M A D E C O L · L A B O R A R
Amb aquest butlletí, i amb l'Ateneu en general, hi podeu col·laborar d'una forma econòmica, imprescindible per al seu funcionament, ingressant les quantitats que vulgueu en el compte corrent de *La Caixa* número 2100-0150-66-0103123620.

Sabem que aquestes retxes seran ben acollides, per la qual cosa us adonem les gràcies per endavant. Salut!

ATENEU LLIBERTARI ESTEL NEGRE

- ➔ LOCAL:
Palau Reial, 9, 2on (Ciutat)
- ➔ PERMANÈNCIES:
De dilluns a divendres
de 19 a 22 hores
- ➔ TELÈFON: (971) 719102
- ➔ FAX: (971) 716391
- ➔ E-MAIL:
estelnegre@nodo50.org
- ➔ CORRESPONDÈNCIA:
Apartat de correus 1566
07080 Ciutat de Mallorca
Illes Balears